

Boverkets rapport (2021:27) Översikts- och regionplan i en digital miljö (Ert beteckning Di2022/01551)

Inledning

Länsstyrelsen i Västra Götalands yttrar sig över Regeringskansliets remiss av Boverkets rapport (2021:27) Översikts- och regionplan i en digital miljö.

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslag till ändring i 2 kap. 5 § plan- och byggförordningen (PBF, 2011:338).

Länsstyrelsen tillstyrker också förslag till bemyndigandet för Boverket att meddela föreskrifter för digitala översikts- och regionplaner i enlighet med det bemyndigande Boverket fått gällande föreskrifter för detaljplan och planbeskrivning (10 kap. 29 § PBF).

Motivering och synpunkter i övrigt

Länsstyrelsen tillstyrker förslagen till ändringar i plan- och byggförordningen (2011:338) mot bakgrund av att förslagen kan bidra att möjliggöra för en obruten digital samhällsbyggnadsprocess. Det är positivt att översiktsplaner och regionplaner ska tillgängliggöras och behandlas digitalt. Det är positivt att informationen blir mer enhetlig med hjälp av standarder och föreskrifter. Det kan bidra till att översiktsplaner blir tydligare för alla som ska använda dem.

Samtidigt som Länsstyrelsen tillstyrker förslagen vill Länsstyrelsen flagga för ett par utmaningar i genomförandet av ändringarna. Boverket föreslår att ändringen ska omfatta de översiktsplaner och regionplaner som påbörjas efter 31 december 2026. Länsstyrelsen förutsätter att ordet *behandla* innefattar arkivera och ställer sig därför frågande till om tidsaspekten är rimlig. Länsstyrelsen anser att arkivfrågan bör vara löst innan kravet på digitala översikts- och regionplaner implementeras. Det kommer att krävas gemensamma standarder för långtidsbevarande av de digitala planerna. Det är viktigt att det finns en plan för helheten (hur föreskrifter, nationellt tillgängliggörande, standarder och andra berörda

informationsmängder knyts samman) då det är många faktorer som bör lösas innan lagkravet börjar gälla.

Länsstyrelsen vill också påtala betydelsen av att standard och föreskrifter möjliggör en viss flexibilitet för att möta kommunala behov. Plan- och bygglagen (PBL, 2010:900) ger en stor möjlighet för kommuner att välja hur till exempel översiktsplanen förhåller sig till nationella eller regionala mål, planer och program eller vilka allmänna intressen i 2 kap. PBL som kan ha en väsentlig betydelse för beslut kopplade till hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Det betyder att det måste ges utrymme för kommuner att göra dessa ställningstaganden utan att hämmas av en alltför rigid standard. Vidare är det viktigt att en standard och föreskrifter av översiktsplaner möjliggör för alla typer av översiktsplaner som kommunerna vill ta fram. Formen får inte begränsa kommunerna så att kommuner, till exempel, väljer att ta fram strategiska dokument utanför plan- och bygglagstiftningens ramar istället för som till exempel ändringar av översiktsplanen för ett visst allmänt intresse.

En annan utmaning som Länsstyrelsen ser är att kommunerna står olika rustade för att hantera förslaget om digitala översiktsplaner. Det handlar om såväl varierande resurser för översiktsplanering som att den digitala mognaden skiljer sig åt mellan kommunerna. Det är viktigt att digitaliseringen av översiktsplaneringen inte stjäl resurser, personella och ekonomiska, från den faktiska översiktliga planeringen i kommunerna.

När det gäller flera av förslagets konsekvenser för staten kommer det att krävas vidare arbete och utveckling. Det gäller till exempel Länsstyrelsens uppgift att tillhandahålla digitala granskningsyttrande och riksintressemyndigheternas hantering av riksintressen. Länsstyrelsen ser positivt på att tillhandahålla digitala granskningsyttranden och på så sätt underlätta för kommunerna. När det gäller riksintressen delar Länsstyrelsen Boverkets bedömning att det behövs fler och större förändringar för att nå en helt digital hantering i hela planeringskedjan än en struktur för gemensam namnsättning och en gemensam lista med attribut. De förändringar som sammanfattas i fyra punkter är bra.¹ I det fortsatta arbetet blir det viktigt att tydliggöra vad var och en av dem innebär. Det behöver till exempel förtydligas vad det innebär att göra kartinformation, metadata och värdebeskrivningar för alla riksintressen tillgängliga via en åtkomstpunkt samt hur det ska hanteras om kommuner tolkar riksintresset på ett annat sätt än

---

¹ Sida 29.

riksintressemyndighetens anspråk. Även här det viktigt att en standard inte begränsar kommunens möjlighet att tolka ett riksintresse.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze med kulturgeografen Torbjörn Sahl som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsarkitekten och funktionschefen Andreas Lidholm medverkat.

Kopia

fi.sba.spn@regeringskansliet.se.